

HODINY Z OLOVA RADKA DENEMARKOVÁ

Děje rozsáhlého románu se z větší části odehrávají v Číně a jejich tématem není nic menšího než osud soudobého světa. Z různých důvodů se v Číně ocitly hlavní postavy románu: Spisovatelka, Programátor, Přítel, Diplomat, Malíř, Zlatokop, Mimoň, Americká studentka. Uprostřed pestré společnosti se Spisovatelka setká s vnímavou Čínskou dcerou a její Čínskou matkou; s dívkou se spřátelí. Sdílí s ní své životní úsilí o poznání pravdy, zápas o svobodu a nezávislost. Knihou procházejí Spisovatelčiny myšlenkové reflexe, exkurzy do moderních dějin i čínské filozofie, z níž si všímá zejména konfuciánské tradice. Čínská dívka si myšlenky o životě v pravdě osvojí a rozhodne se podle nich aktivně žít. Tragické vyústění jejího života, kdy ji čínské orgány odsoudí k smrti za to, že psala svému Snoubenci dopisy o skutečné povaze čínského režimu, vede Spisovatelku k pátrání po dívčině osudu, po dopisech a okolnostech jejího konce. Snad ještě před popravou byly dívce za živa vyjmuty ledviny pro transplantační obchody s živými orgány, protože tělo pak odmítali ukázat. Spisovatelka pátrá po všech dívčiných stopách, snaží se najít člověka, v němž žijí dívčiny transplantované ledviny. Všechny stopy jsou však zahlazené, její Čínská matka s ní odmítá mluvit. V příbězích románu Radka Denemarková exponuje všechny postavy na rozhraní dvou společenských systémů, v obou člověk ztrácí svobodu a důstojnost. Jedni do Číny přicházejí poznat její tajemství, oslnění starou kulturou a kaligrafií jako Americká studentka, druzí ve snaze po zbohatnutí a další po uplatnění, jiné tam zavedla naděje, že se zbaví svých traumat a komplexů. Na všechny však čeká hodina pravdy – hodiny z olova. Z osudů románu pochopíme, že svět humanitních ideálů a touhy po svobodě se hroutlí, liberalismus se proměnil v ekonomický pragmatismus, i ten ke konzumu potřebuje masu a moc – a strach. Čínský systém s hospodářským zázrakem, který z dálky tak oslňuje, přivedl ovládnutí jedince i společnosti k dokonalosti: kontrola je téměř absolutní. Strach a lež ovládnou téměř každého, záchrana je jenom v podřízení, jež končí v apatii a demoralizaci. Kdo se pokusí vymknout z mechanismů konzumní totality a je shledán „nepřevychovatelným“, je zničen. Téměř žádná z postav, jež románem procházejí, nemá osobní jméno, autorka tím dává najevo, že jejich příběhy nesou obecná sdělení o povahách a způsobech jednání. Symbolicky pak pojmenování jsou jediní dva mladí lidé, Olivie a David, pro autorku představitelé nejmladší generace – naděje a snad budoucnost lidstva.

PŘÍBĚH JEDNÉ MOSKEVSKÉ ULICE MICHAIL OSORGIN přeložila Kateřina Šimová

Ulice to není ledajaká, poblíž je známý Arbat, bydlili v ní Gercen, Tolstoj, Cvetajevová, Rachmaninov. V ulici panský dům, zřejmě starý dřevěný s lázní na dvorku a s domovníkem Nikolajem. Obýval ho starý profesor ornitologie se ženou, vnučkou Táňou a služebnou Duňášou, navštěvovali ho profesorovi žáci, Tánin stárnoucí učitel klavíru, když vypukla první světová válka, objevili se i mladí důstojníci. Od této chvíle je dům na ulici Sivcev vražok svědkem dějinných otřesů, zejména po válce, která přerostla do krutých let revoluce. Dějiny se v Osorginově románu odehrávají tak, jak vstupovaly do profesora domu. Ustal dosavadní univerzitní život moskevské elity, její spojení se světem. Starý profesor rozprodával svou knihovnu, aby bylo na jídlo, všichni trpěli zimou a hladem, udrželi si však důstojnost – pokud přežili. Eduard Lvovič, Tánin učitel hudby v náhlém horečnatém vypětí napsal skladbu a poznal, že dílo je geniální – a poslední. V Osorginově románu je cítit napětí mezi světem, který odcházel, je vylíčen jenom s mírnou nostalgií, avšak bez sentimentality, a podivuhodně věcným, syrovým záznamem situací, jimiž do života jeho hrdinů zasahovala revoluce. Je tu probuzená a opěťovaná láska mladičké Táni v jarní Moskvě a proti ní kontrast příběhu muže, který nevěda, kudy se dát, přijme „práci“, která po něm žádá jedině, resignovat na jakýkoli cit, lidskost: chladnokrevně zastřelit každého, koho mu vyšetřovatelé předhodí. Osorgin napsal tento příběh ruské inteligence nedlouho poté, když na počátku dvacátých let musel opustit Rusko.

PRAŽSKÉ VINICE RADANA VÍTKOVÁ

Vinná réva se v Praze ujala už v době prvních Přemyslovců a ve zlaté karolinské a rudolfínské době bylo na jejím území více než sedm set hektarů vinic. Na počátku devadesátých let už přežily poslední dvě vinice, trojská Svatá Klára a Gröbovka. Více stop už zbylo jenom ve jménech ulic či míst po celé Praze. V první z chystané řady knih o pražských vinicích Radana Vítková sleduje obnovu nejstarších vinic na historických místech, jimiž jsou svahy pod Pražským hradem, v jeho zahradách, na Vyšehradě a na Petříně, s posledním zastavením na Babě, v místě po zaniklých, rozsáhlých dejvických vinicích, jež se táhly od Nebušic přes Vokovice a Šárecké údolí. Kniha obnovuje paměť ikonických míst naší historie a představuje soudobou roli pěstování révy nejenom pro její vinorodou hodnotu, nýbrž i jako estetický prvek, který utváří krajinu. Snímky Pavla Vítka, zčásti unikátní, přesvědčují, jak réva dodává krásu i architektuře.

Výherci z únorového čísla

Soutěž o knihu ZÁLETY ALENY ZÁRYBNICKÉ
Správná odpověď: b) Předpověď počasí

Výherci: Petra Kadlecová z Koloveče, Dominika Merglová z Turnova, Karel Zíma z Prahy, Magdalena Poláková z Plzně a Monika Plíšková z Kladna

Soutěž o knihu EINSTEIN, JEHO ŽIVOT A VESMÍR

Správná odpověď: Mileva

Výherci: Ing. Miroslav Koula z Prahy, Veronika Gálová z Plzně a Petr Zatloukal z Pelhřimova

Soutěž o karton Rotkäppchen

Správná odpověď: a) Freyburg

Výherci: Alena Zemánková z Plzně, Františka Svobodová z Prahy, Zdeněk Melichar ze Slaného, Radka Pokorná z Brna, Viera Špačková z Prahy, Igor Bukovský z Liberce, Ing. Nina Podzimková z Prahy, Daniela Zíková z České Lípy, Radek Kolomý z Prahy a Marek Winter z Písku